

ROZWIĄZYWANIE KAZUSÓW Z PRAWA CYWILNEGO

Krok po kroku

1. Stan faktyczny

- **Dokładnie przeczytaj treść kazusu!**
- Zastanów się, jakie fakty są istotne dla udzielenia odpowiedzi na postawione pytania. Stan faktyczny opisany w kazusie i zadane pytania wyznaczają zakres wymaganych rozważań (nie należy rozpatrywać problemów niezawartych w stanie faktycznym i pytaniach)!
- Nie zakładaj bezpodstawnie istnienia faktów, które nie zostały przedstawione w treści kazusu. Przy rozstrzyganiu sprawy dla sądu istotne są tylko fakty bezsporne lub udowodnione. Dla potrzeb kazusu za bezsporne lub udowodnione należy przyjąć jedynie te fakty, które zostały podane w treści kazusu. Jeśli np. w kazusie nie ma mowy o tym, że dłużnik zapłacił to należy przyjąć, że tego nie zrobił.

2. Etapy rozwiązywania

A. Podstawa prawna

Rozważ jaka jest potencjalna podstawa prawna roszczenia/ uprawnienia kształtującego.

Źródło stosunku zobowiązaniowego		
Czynność prawna	Ustawa	Konstytucyjne orzeczenie sądu/ Akt administracyjny
• Umowa • Jednostronna czynność prawna	Na przykład: • Bezpodstawne wzbogacenie (art. 405 i n. KC) • Czyny niedozwolone (art. 415 i n. KC) • Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 752 i n. KC)	Na przykład orzeczenia wydane na podstawie: • Art. 388 KC • Art. 874 KC • Art. 913 KC

B. Przesłanki

Rozważ jakie przesłanki muszą być spełnione, aby to roszczenie/uprawnienie kształtujące było zasadne.

Zastanów się w szczególności:

- Czy roszczenie powstało? Czy *spełnione są pozytywne przesłanki powstania roszczenia*? Czy *istnieją normy niweczące roszczenie* (np. czy w grę wchodzi ew. nieważność umowy)?
- Czy roszczenie nie wygasło? Czy *zachodzą przesłanki wygaśnięcia* (np. wykonanie zobowiązania zgodnie z jego treścią, potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu...)?
- Czy roszczenie zostało nabyte/ nie zostało zbyte? Czy w stanie faktycznym doszło do przeniesienia roszczenia tzn. czy doszło do skutecznego nabycia lub zbycia roszczenia (np. wskutek czynności prawnej [art. 509 KC] lub z mocy ustawy [518 KC])?
- Czy roszczenie jest wymagalne i zaskarżalne?

C. Subsumcja

Rozważ, czy opisane w kazusie fakty dają się powiązać z normą prawną (subsumcja).

Przykład kazusu:

Szesnastoletni Wojtek zawarł ze swoim dziadkiem umowę, na podstawie której dziadek darował mu swój samochód. Umowa została zawarta w

formie aktu notarialnego. Ojciec Wojtka odmówił potwierdzenia umowy. Wojtek domaga się od dziadka wydania samochodu. Czy zasadnie?

Rozwiązując podany kasus należy między innymi zastanowić się czy roszczenie o wydanie samochodu w ogóle powstało (zob. lit B, tiret pierwsze). Należy więc między innymi rozważyć, czy umowa darowizny nie jest dotknięta sankcją bezskuteczności zawieszanej ze względu na wiek Wojtka (art. 17 KC).

Subsumcja dla art. 17 KC:

I. Przytoczenie przesłanek

"W myśl art. 17 KC zgoda przedstawiciela ustawowego osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych potrzebna jest do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ta zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem."

II. Wyjaśnienie przesłanek

"Czynnościami, do których odnosi się art. 17 KC, są tylko takie czynności prawne, przez które osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza prawem. Przez te pierwsze należy rozumieć czynności prawne, których dokonanie prowadzi do powstania stosunku zobowiązaniowego, w którym osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych byłaby dłużnikiem. Czynności prawne, przez które osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych rozporządza prawem to z kolei czynności prawne rozporządzające, tzn. takie, których skutkiem jest zbycie, obciążenie, zmiana albo zniesienie prawa podmiotowego osoby o ograniczonej zdolności do czynności prawnych oraz tzw. czynności o podwójnym skutku."

III. Porównanie przesłanek ze stanem faktycznym

"Ze względu na wykładnię językową art. 17 KC dla zawarcia umowy darowizny przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych nie jest potrzebna zgoda jej przedstawiciela ustawowego. Przez umowę tę Wojtek nie zaciągnął zobowiązania, ani nie rozporządził swoim prawem. Oznacza to, że dla swej skuteczności umowa darowizny nie wymagała potwierdzenia ze strony przedstawiciela ustawowego (ojca) Wojtka."

3. Wskazówki praktyczne

- zachowaj **zwięzłość** wypowiedzi;
- zadbaj o **dobry styl** wywodów przy dokonywaniu subsumcji;
- posługuj się właściwą **terminologią**;
- opanuj **treść przepisów i dogmatykę**;
- **ćwicz** pisemne rozwiązywanie kasusów.

Opracowano na podstawie:

F. Zoll et. al., *Prawo cywilne. Część ogólna i zobowiązania: Kazusy z rozwiązaniami*, Warszawa 2012, s. 15-24.